

Einheit 1 - Einführung in den Roman *Vallen* von Anne Provoost

Oefening 1

Sammelphase

Kijk goed naar de covers en beantwoord de volgende vragen:

- Waarover gaat dit boek?
- Waarom verschillen de boekcovers zo van elkaar?
- Wil je het boek graag lezen, nu je de covers ziet?

Oefening 2

Zusammenfassung

Schrijf een mogelijke samenvatting van de roman. Beantwoord daarin de volgende vragen:

- Waar gaat de roman volgens jou over?
- Welke personages komen daarin voor?
- Met welke personages heeft Lucas een conflict? Met welke personages kan hij juist goed mee opschieten?

Oefening 3

Quiz

Wat weet je nog over de roman?

- 1) De roman wordt verteld door Lucas.
 - juist
 - onjuist
- 2) De roman wordt verteld in de ik-vorm.
 - juist
 - onjuist
- 3) Caitlin mist een voet.
 - juist
 - onjuist

Oefening 4

Brief

Schrijf een brief aan Lucas. Denk daarbij aan de stijlregels voor een brief (aanhef, afscheidsformule, ...). Ga daarbij in op de volgende punten:

- Wat denk je over Lucas tot nu toe?
- Wat wil je van hem weten?
- Hoe verschillen jullie van elkaar? Wat hebben jullie gemeen? Waar leid je dat uit af?

Oefening 5

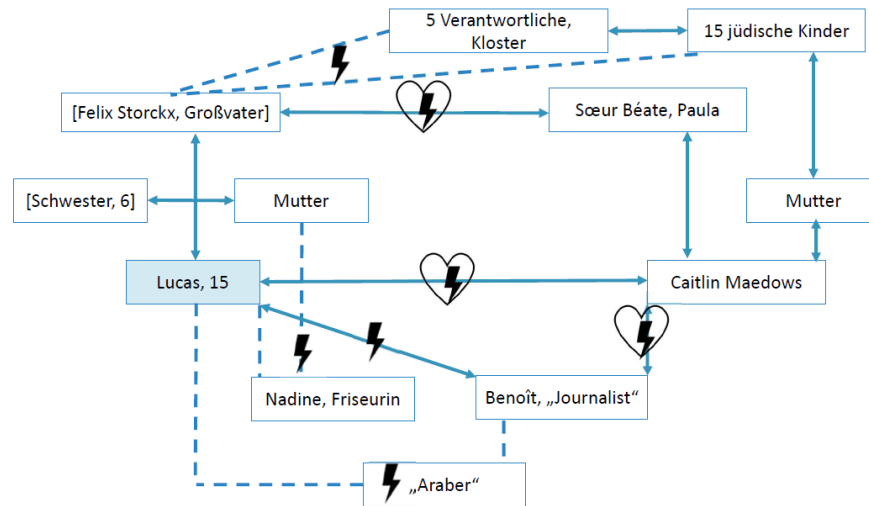
Figurenkonstellation

Maak samen een schets van de relaties van de personages. In de schets laten jullie zien:

- hoe oud de personages zijn
- wat hun rol is in het verhaal
- of personages onderling ruzie hebben of elkaar juist graag mogen
- of een personage is overleden

Oefening 6

Ergebnissicherung
 Figurenkonstellation

Oefening 7

Nawoord Anne Provoost bij feesteditie 20 jaar *Vallen*

Lees *Nawoord Anne Provoost bij feesteditie 20 jaar Vallen*. Schrijf op

- Waarom heeft Anne Provoost *Vallen* geschreven?
- Waarom zou ze liever willen dat het boek geen succes meer was?
- Wat zegt ze over de politieke situatie in België?

Nawoord Anne Provoost bij feesteditie 20 jaar *Vallen*

Vallen gaat over een jongen die op een dag zijn haren kort knipt, een wapen koopt, en korte tijd later onomkeerbare schade aanricht. Wat me bij het schrijven van deze roman vooral interesseerde waren de valkuilen van het slordige denken: wie geen standpunt inneemt en zijn eigen normen niet bevraagt, is een makkelijk slachtoffer voor mooipraters met extreme opvattingen. Lucas wordt door gebrek aan visie en durf meegesleurd in het gebruik van geweld. Hij maakt een keuze die fataal is voor Caitlin, het meisje waar hij van houdt. Net als zovelen ziet Lucas niet het verband tussen het rechts-extremisme in zijn Franse dorp en de gebeurtenissen tijdens de Tweede Wereldoorlog. De aantrekkelijkheid voor het schrijven van dit boek lag voor mij in het neerzetten van die antiheld.

Het boek heeft kentrekken van een klassiek Romeo en Juliet-verhaal. De gebeurtenissen van het verleden zijn voor Lucas verborgen gehouden. Dat maakt hem onzeker en weifelachtig, en zorgt ervoor dat het water tussen hem en Caitlin te diep is. Omdat Benoît en Alex voor een reeks ingewikkelde vragen een relatief eenvoudig antwoord hebben, gaat Lucas graag met hen om. Lucas is niet sterk maar ook niet slecht. Bij het schrijven van deze roman hield ik het beeld van een wespenvaal voor ogen: je weet hoe je erin raakt, maar niet hoe je er weer uit komt. Zoals de retoriek van mijn personages werkt, zo wilde ik ook dat het verhaal functioneerde: redenties die aannemelijk klinken, maar niet bruikbaar blijken wanneer de lezers en de personages botsen op een werkelijkheid

die complex is en grillig.

Wat mij aan Benoît en Alex boeide was hun retoriek: de manier waarop ze met misleidende logica cirkelredeneringen maken en sociale problemen toeschrijven aan migranten. Ik wilde onderzoeken hoe het komt dat wat ze zeggen plausibel klinkt en overredingskracht heeft. Ook de manier waarop Benoît doet alsof hij Lucas om advies vraagt, interesseerde mij. Veel van zijn vragen en verzoeken zijn in feite bevelen. Het is een manier van overleggen die ik in het leven van alledag wel eens zie, bijna altijd tussen mensen in ongelijke posities. Alex is de handlanger van Benoît. Hij is de specialist van de boutades. Boutades klinken meestal goed, maar kloppen zelden. Met zijn clichés maakt hij echte gesprekken onmogelijk. Ik heb het verhaal gelokaliseerd in een Franse omgeving waarvan niet duidelijk is of het Wallonië, Frankrijk of een ander Franssprekend gebied is. De setting is vaag gehouden om aan te geven dat de gebeurtenissen zich om het even waar hadden kunnen voordoen. De enige reden waarom de roman zich niet in Vlaanderen afspeelt is dat de verhaallijn een dichtbebost, bergachtig landschap noodzakelijk maakte.

Er is me al wel eens gevraagd hoe ik iets kon beschrijven dat zo wreed en triest is. Ik denk dat het minder erg is om dit soort passages te schrijven dan om ze te lezen; de lezer voelt zich machteloos tegenover wat er gebeurt, de schrijver niet. Het verhaal zit vol situaties waarin er no way back is. Het imiteert het leven. Dingen gebeuren zonder waarschuwing, zonder dat er tijd is om tot inkeer te komen of je lot in een andere richting te sturen. Er zijn gevoelens van spijt en verlies, maar herstel is niet meer mogelijk. Er is nog wel straf en wraak, maar die zorgen niet voor genoegdoening.

Hoewel de ontwikkeling in het verhaal bij momenten gruwelijk is, heb ik geen defaitistische roman geschreven. Lucas maakt fouten, maar hij is jong. Doordat je in de huid van het personage zit, blijft er dat mededogen, die hoop op een uitkomst. In die zin kan literatuur een middel zijn om toch je solidariteit met de 'losers' van onze maatschappij te behouden. In de werkelijkheid zie je dikwijls dat het anders loopt: de publieke opinie trekt de handen van de dader af. Een keer de dader is veroordeeld, denkt men dat het probleem is opgelost. Op die manier blijven er nieuwe daders aantreden.

Ik heb dit boek niet geschreven vanuit het geloof dat ik iets kan veranderen. Mensen zullen altijd slagen én falen. Ze zullen soms de goede beslissing nemen, en soms de verkeerde. Wel geloof ik in inleven, en in het uitwerken van ideeën in verhalen. Gedachten en ideeën kun je niet ont-denken. Net als inzichten zijn het 'memes'. Een keer ze zijn verteld worden ze besmettelijk en gaan zich steeds verder verspreiden. Dat geldt voor slordig denken, maar ook voor ingewikkelder standpunten. Die laatste hebben alleen wat meer tijd en woorden nodig. Als iemand me twintig jaar geleden had gevraagd welke toekomst ik voor dit boek zag, zou ik waarschijnlijk hebben gezegd dat ik verwachtte dat het tegen midden de jaren tien helemaal uit de tijd zou zijn. Dan zou Europa wel al een smeltkroes zijn, en de wereld kleurenblind. Maar als ik vandaag om me heen kijk, zie ik dat ik me heb vergist. Nationalisme, fundamentalisme en raciale onverdraagzaamheid zijn nog groter

geworden. De vraag hoe we mensen buiten onze groep kunnen houden wint steeds meer veld. De vraag daarentegen hoe we kunnen zorgen dat iedereen mee is, dat er niemand achterblijft of uit de groep wordt gegooid, wordt in de meeste van onze debatten stiefmoederlijk behandeld. Er zijn mensen opgestaan die identiteit hebben gedefinieerd, voor zichzelf en voor anderen. Terwijl de essentie van identiteit net is dat het een beleving is, een ervaring die voor iedereen anders is en zich niet laat afbakenen. In die zin heb ik weleens spijt dat dit boek nog altijd in druk is. Hopelijk wordt *Vallen* in de loop van de komende jaren een roman die je vooral leest om de tijdsgeest van de twintigste eeuw te begrijpen, een verhaal uit het verleden, een bizar historisch document.

Bron: <http://anneprovoost.be/nl/pmwiki.php/Vallen/NawoordenVallen>